

## HOTĂRÂRE

25 mai 2018

mun. Chișinău

Nr.193/7

### **Completul de admisibilitate nr.1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:**

Președinte - Anatolie Minciuna  
Membrii - Aliona Miron  
- Liliana Țurcan

examinând contestația din 24.08.2017 a Procurorului General al Republicii Moldova, Harunjen Eduard, împotriva deciziei Inspecției judiciare din 02.08.2017 privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Central), Damaschin Constantin,

### **CONSTATĂ:**

#### **Argumentele sesizării**

La 24 iulie 2017 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea Dlui Eduard Harungen, Procuror General, cu solicitarea de a investiga acțiunile judecătorului de instrucție a judecătoriei Chișinău (sediul Central), Damaschin Constantin, pentru a stabili care au fost motivele adoptării încheierii din 23 septembrie 2016 în privința învinutului Baleanu Vitalie, precum și de a stabili gradul de integritate și de profesionalism a acestuia.

Dl Eduard Harungen, Procuror General, în sesizare a invocat că procuratura municipiului Chișinău (Oficiul Botanica) conduce urmărirea penală pe cauza penală nr.201675045 de învinuire a lui Baleanu Vitalie de comiterea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit.b) și d) Codul penal – trafic de ființe umane.

Baleanu Vitalie a fost reținut la 28 iulie 2016 și prin încheierea judecătorului de instrucție a judecătoriei Botanica mun. Chișinău, Damaschin Constantin, din 29 iulie 2016, în privința acestuia s-a aplicat măsura preventivă sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 de zile.

Prin încheierea aceluiași judecător de instrucție din 25 august 2016 măsura preventivă arestul în privința învinutului Baleanu Vitalie s-a prelungit cu 30 de zile.

Procurorul conducător al urmării penale la 20 septembrie 2016 s-a adresat instanței cu demers în care a solicitat prelungirea duratei arestului preventiv în privința lui Baleanu Vitalie pentru o perioadă de 30 de zile, invocând motive întemeiate despre posibilitatea eschivării acestuia de la urmărirea penală, persistența riscului influențării părții vătămate și a martorilor, împiedicarea desfășurării urmării penale.

La demersul înaintat procurorul a anexat probe care confirmau implicarea lui Baleanu Vitalie la comiterea infracțiunii investigate.

Judecătorul de instrucție al judecătoriei Botanica mun. Chișinău, Damaschin Constantin, prin încheierea din 23 septembrie 2016 a respins demersul procurorului cu privire la aplicarea măsurii preventive arestul în privința învinutului Baleanu Vitalie și a dispus eliberarea imediată a acestuia.



În motivarea încheierii judecătorul de instrucție al judecătoriei Botanica mun. Chișinău, Damaschin Constantin, a invocat că în cadrul examinării demersului înaintat de procuror nu au fost probate temeiurile rezonabile privind comiterea infracțiunii în general, comiterea infracțiunii anume de către învinuit, precum și posibilele riscuri în cazul aflării acestuia la libertate.

Considerând încheierea din 23 septembrie 2016 neîntemeiată și ilegală, procurorul a contestat-o cu recurs.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău prin decizia din 3 octombrie 2016, a admis recursul procurorului, a casat încheierea din 23 septembrie 2016 și a prelungit măsura preventivă arestul în privința învinuitului Baleanu Vitalie pe termen de 30 de zile din momentul reținerii.

După emiterea încheierii din 23 septembrie 2016 Baleanu Vitalie s-a ascuns de organul de urmărire penală, locul aflării acestuia nu era cunoscut și la 9 noiembrie 2016 s-a dispus inițierea investigațiilor în vederea găsirii.

Tot după eliberarea lui Baleanu Vitalie, acesta de comun acord cu alte persoane au întreprins acțiuni în vederea influențării părții vătămate Gorceac Daniela de a schimba declarațiile inițiale.

Consideră autorul sesizării că prin acțiunile sale judecătorul vizat a încălcat prevederile art.176 Codul de procedură penală, deoarece fără a cunoaște materialele cauzei penale, a depășit vădit limitele competenței la examinarea demersului, pronunțându-se asupra faptului că nu s-a confirmat existența temeiurilor ce ar permite de a presupune rezonabil că învinuitul a comis infracțiunea incriminată, precum și art.29 al Convenției Consiliului Europei privind măsurile contra traficului de ființe umane, potrivit căreia, statul are obligația de a asigura o eficientă și adecvată protecție a victimelor împotriva reglării de conturi sau intimidării în timpul și după cercetarea și urmărirea infractorilor.

Invocă autorul sesizării că prin decizia instanței judecătorești ierarhic superioară s-a stabilit caracterul vădit ilegal al încheierii emise de judecătorul de instrucție al judecătoriei Botanica mun. Chișinău, Damaschin Constantin, fapt ce afectează legalitatea și ordinea de drept în stat, imaginea justiției în general, desconsideră activitatea organelor de urmărire penală și al procuraturii în momentul combaterii criminalității, acțiuni care s-au soldat cu tentative de influențare a victimelor și eschivare efectivă a învinuitului de la urmărirea penală și judecare a cauzei.

Solicită Dl Eduard Harungen, Procuror General, investigarea acțiunilor judecătorului de instrucție al judecătoriei Chișinău sediul Central, Damaschin Constantin, pentru a stabili care sunt motivele adoptării unor astfel de hotărâri, de a stabili gradul de integritate și de profesionalism al acestuia.

#### **Poziția Inspecției Judiciare**

La data de 25.07.2017 sesizarea a fost recepționată de Inspecția Judiciară, și prin dispoziția nr.848s-3940 m, a fost repartizată și primită spre examinare.

Examinând temeiurile expuse în sesizare, pentru atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Central), Damaschin Constantin, prin prisma normelor legale aplicabile, Inspecția judiciară, prin decizia



sa din 02.08.2017, a respins sesizarea ca vădit neîntemeiată, în conformitate cu prevederile alin.(2) art.20 și alin.(2) art.22 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, nr.178 din 25.07.2014. Inspectorul judecător a subliniat că autorul sesizării nu a invocat nici o acțiune a judecătorului Damaschin Constantin, care s-ar încadra în lista abaterilor disciplinare prevăzute la art. 4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, însă exprimă dezacord cu încheierea acestuia emisă la 23.09.2016.

#### **Argumentele contestației**

Nefiind de acord cu decizia Inspecției judiciare din 02.08.2017, Procurorul General al RM la data de 24.08.2017 a depus o contestație în adresa Completului de admisibilitate, solicitând anularea deciziei în cauză.

În contestația sa, Procurorul General menționează că acțiunile judecătorului Damaschin Constantin denotă trei situații:

- Fie aplicarea de către judecător în mod intenționat, cu rea-voință sau aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației contrar practicii judiciare uniforme;
- Fie acțiunile judecătorului în procesul de înlăptuire a justiției dau dovada incompetenței profesionale grave și evidente;
- Fie încălcarea de către judecător a normelor imperative ale legislației în procesul de înlăptuire a justiției.

Consideră Procurorul General că din sesizarea adresată CSM rezultă clar și indubitabil comiterea de către judecătorul Damaschin Constantin a unor fapte ce urmează a fi calificate drept abateri disciplinare, prevăzute la art.4 alin.(1) lit. b), c) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

#### **Aprecierea Completului de admisibilitate**

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare din 02.08.2017, Completul de admisibilitate conchide că contestația declarată de Procurorul General urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform art.28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, nr.178 din 25.07.2014, Completele de admisibilitate ale Colegiului disciplinar examinează raportul/decizia și dosarul cauzei disciplinare transmise de Inspeția judiciară în vederea determinării admisibilității sau inadmisibilității sesizării. Procedura în fața completelor de admisibilitate este scrisă.

În procesul verificării circumstanțelor expuse în contestație, Completul de admisibilitate nu a constatat careva abateri disciplinare, prevăzute de art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în acțiunile judecătorului nominalizat, astfel încât legiuitorul a stabilit expres care sunt temeiurile angajării răspunderii disciplinare a judecătorului.

Completul de admisibilitate consideră corecte concluziile Inspecției judiciare potrivit cărora abordările din sesizare de existență a temeiurilor de abateri disciplinare sunt nefondate.



De fapt, Procurorul General își exprimă dezacordul cu încheierea adoptată la 23.09.2016 de către judecătorul Damaschin Constantin, ceea ce de la sine nu poate constitui temei de abatere disciplinară.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 3 octombrie 2016, a admis recursul procurorului, a casat încheierea judecătorului de instrucție din 23 septembrie 2016 și a prelungit în privința lui Baleanu Vitalie măsura preventivă arestul preventiv cu eliberarea mandatului de prelungire a arestării preventive pe termen de 30 de zile, începând cu momentul reținerii. Cu toate acestea, casarea încheierii instanței de fond de către instanța ierarhic superioară, la fel, nu poate constitui de la sine temei de abatere disciplinară.

În acest context este necesar de menționat că potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Consiliul Superior al Magistraturii este organ de autoadministrare judecătorească, nu are competențe jurisdicționale și nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor judecate de instanțele competente, să se expună și/sau să aprecieze legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești.

Potrivit art.1 alin.(4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. În temeiul art. 19 alin. (3) din aceeași Lege, judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în înfăptuirea justiției și pentru hotărârea pronunțată dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal.

Curtea Constituțională prin mai multe hotărâri (nr.28 din 14.12.10, nr.9 din 28.06.12 și nr.12 din 28.03.17) a subliniat, că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite și că un judecător nu poate fi tras la răspundere disciplinară numai pentru interpretarea neuniformă a legislației, prin aceasta fiind încălcate drepturile judecătorului de a gândi liber, de a trata legea diferit, deoarece judecătorul are obligația de a se conduce de normele de drept, determinînd mai întîi de toate legalitatea actului juridic, în baza căruia se va rezolva litigiul. Simpla interpretare a legii, stabilire a faptelor sau apreciere a probelor de către judecători pentru a soluționa cauzele nu trebuie să genereze răspunderea civilă, penală sau disciplinară, chiar și în caz de neglijență ordinară, că *doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetat sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni.*

Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în Avizul nr.18(2015) a afirmat că sarcinile de interpretare a legii, de analizare a probelor și de evaluare a faptelor, îndeplinite de un judecător pentru a soluționa cazurile, nu



trebuie să dea naștere la răspunderea judecătorului decât în cazuri de rea-credință, culpă sau neglijență gravă dovedită.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău în decizia din 3 octombrie 2016 nu a constatat că judecătorul de instrucție al judecătoriei Botanica mun. Chișinău, Damaschin Constantin, la emiterea încheierii din 23 septembrie 2016, a încălcat legea în mod intenționat, cu rea-voință sau sau a emis-o ca urmare a unei neglijențe grave.

Cu referire la afirmațiile petiționarului, precum că judecătorul Damaschin Constantin a dat dovadă de incompetență profesională gravă și evidentă, e necesar de menționat, că în contextul expus nu pot fi încadrate acțiunile judecătorului în cauză nici pe temeiul prevăzut de lit. c) din lege ca *acțiuni ale judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente*.

Incompetența profesională gravă și evidentă presupune acțiuni care ar demonstra lipsă de cunoștințe sau de practică într-un anumit domeniu, la caz în domeniul de aplicare a legilor, a practicii unitare în spețele care se soluționează.

Aceasta poate însemna o ignoranță, o neștiință a unor legi evident cunoscute, o aplicare absolut irelevantă, o lipsă a puterii legale de a îndeplini o anumită atribuție etc., ceia ce nu poate atribuit la cazul din speța examinată.

Nu pot fi încadrate acțiunile invocate pe temeiul prevăzut de lit. i), art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor *ca încălcare a normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției*. Normele imperative sunt acelea, care impun o anumită conduită, de la care ele nu pot deroga, adică nu pot fi stabilite alte reguli pentru raportul lor juridic decât cele impuse.

Cu referire la speța dată, din încheierea adoptată de prima instanță nu rezultă încălcarea cărorva norme imperative, iar aplicarea legii la litigiile examinate nu constituie o încălcare a normelor imperative în procesul de înfăptuire a justiției.

Completul de admisibilitate subliniază că, în contestație Procurorul General nu a invocat careva argumente noi, neverificate de Inspekția judiciară și care ar servi drept temei pentru anularea deciziei din 02.08.2017, prin care a fost constatat întemeiat că faptele expuse în sesizare, nu întrunesc condițiile și nu fac parte din lista abaterilor disciplinare, prevăzute de art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, comise de judecătorul menționat în sesizare și contestație.

Din materialele examinate rezultă că decizia adoptată de Inspekția judiciară este una legală și întemeiată, careva temei legal de a o anula lipsește, iar argumentele contestației, fiind aceleași ca și cele invocate în sesizare, nu conțin careva circumstanțe noi, pentru a interveni în decizia adoptată.

Acestea fiind reținute, pornind de la circumstanțele de fapt stabilite supra, Completul de admisibilitate consideră ca fiind neîntemeiată contestația Procurorului General, or, în cadrul examinării procedurii disciplinare s-a stabilit că, motivele invocate de autorul contestației, în esență nu prezintă fapte ce ar putea constitui abateri disciplinare, prevăzute de art.4 din Legea nr. 178 din 25.07.2014

cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în privința judecătorului menționat în contestație.

Totodată, Completul de admisibilitate remarcă că, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care, în urma verificării argumentelor contestației, s-a constatat existența unor temeiuri rezonabile privind comiterea unei abateri disciplinare de către judecător.

Reieșind din cele expuse și în conformitate cu prevederile Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, nr.178 din 25.07.2014, Completul de admisibilitate al Colegiului disciplinar,

*HOTĂRĂȘTE :*

Se respinge contestația Procurorului General, Harunjen Eduard, împotriva deciziei Inspecției judiciare din 02.08.2017, de respingere a sesizării privind tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Central), Damaschin Constantin.

Hotărârea poate fi contestată în fața Plenului Colegiului disciplinar în termen de 15 zile de la data comunicării hotărârii.

Președinte

Anatolie Minciuna

Membrii

Aliona Miron

Liliana Țurcan